

Parlamentul
Republicii Moldova

D64-07 nr. 633
6 decembrie 2023

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind controalele oficiale în domeniul agroalimentar (nr. 388 din 01.11.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

1. Proiectul de lege este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului. Proiectul de act normativ a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 841 din 01 noiembrie 2023.

2. Potrivit notei informative, proiectul de act normativ este elaborat întru executarea acțiunii 4.13 din Planul de Acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.90/2023, și are drept scop asigurarea inofensivității și calității produselor alimentare și garantarea consumatorilor produse alimentare, prin responsabilizarea operatorilor din domeniul alimentar, perfecționarea cadrului normativ național privind controalele oficiale.

Proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr. 112/2014.

Prevederile proiectului transpun Regulamentul (UE) 2017/625 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2017 privind controalele oficiale și alte activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 999/2001, (CE) nr. 396/2005, (CE) nr. 1069/2009, (CE) nr. 1107/2009, (UE) nr. 1151/2012, (UE) nr. 652/2014, (UE) 2016/429 și (UE) 2016/2031 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Regulamentelor (CE) nr. 1/2005 și (CE) nr. 1099/2009 ale Consiliului și a Directivelor 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE și

2008/120/CE ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 854/2004 și (CE) nr. 882/2004 ale Parlamentului European și ale Consiliului, precum și a Directivelor 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE și 97/78/CE ale Consiliului și a Deciziei 92/43 8/CEE a Consiliului (Regulamentul privind controalele oficiale).

II. Observații de ordin juridic și de tehnică legislativă

1. Observații de ordin general.

1) Deși, la art. 2 este definită „autoritatea competentă” iar la art. 4 alin. (1) se stabilește că „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este autoritatea competentă, care efectuează și organizează controlul oficial și alte activități oficiale în domeniile menționate la art. 1 alin. (2)” constatăm că în conținutul proiectului se utilizează o terminologie diferită, precum: „autoritatea competentă responsabilă pentru verificarea respectării normelor menționate la articolul 1 alineatul (2) litera 1)” (art. 4 alin. (2)), „autorități de control” (art. 15 alin. (6)), „autoritate competentă”, „autoritățile competente”. În context sugerăm revizuirea

Totodată este necesar de precizat dacă prin sintagma „autoritate competentă” se subînțeleg și „autoritățile de control ecologic” și ce se are în vedere prin utilizarea mențiunii „uneia sau mai multor autorități de control ecologic” (mențiune de la art. 4 alin. (2)).

2) De asemenea, în proiect sunt utilizați termeni/mențiuni precum: „fiabilitatea” (art. 75), „dacă animalele sunt apte de a călători”, „animalele nu sunt apte să încheie călătoria” (art. 20 alin. (2) pct. 1) și alin. (5)), „protejării procedurilor judiciare”, „consultanței juridice”, „printre altele” (art. 8 alin. (3) lit. c), alin. (4)), o terminologie care nu este ajustată la cea utilizată în legislația națională, din care considerent recomandăm redactarea normelor conform specificului cadrului normativ național.

3) În conținutul proiectului se utilizează formulări cu privire la „țări terțe” din care considerent, este de apreciat necesitatea precizării dacă prin sintagma „țări terțe” se au în vedere și statele membre ale Uniunii Europene.

2. La art. 1 alin. (1):

- la lit. b) constatăm o neconcordanță cu prevederile alin. (2) în ceea ce privește trimiterea la normele menționate la alin. (2), ultimul stabilind „*domeniile referitoare la: ...*” pentru care motiv sugerăm reformularea conținutului lit. b) din care să rezulte că normele derivă din cadrul normativ relevant domeniilor indicate la alin. (2). De altfel, în conținutul proiectului, la art. 4 alin. (1), se face trimitere la „domeniile menționate la art. 1 alin. (2)”. Obiecția este valabilă și pentru art. 1 alin. (3) și (5), art. 2 alin. (2), art. 3 etc.;

- la lit. e), pentru asigurarea preciziei de rigoare, recomandăm substituirea cuvântului „domeniu” cu cuvintele „domeniul agroalimentar”.

3. La art. 2:

- în denumirea acestuia cuvintele ”*domeniul alimentar*” se vor substitui cu cuvintele ”*domeniul agroalimentar*”, pentru a fi în corespundere cu prevederile conținute în art. 1 alin. (1) din proiect;

- la alin. (1), cu privire la delegarea autorităților competente sau organismelor delegate de a exercita anumite atribuții oficiale de control, sugerăm revizuirea propunerii respective prin prisma prevederilor art. 107 alin. (2) din Constituție, art. 16 alin. (4) din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art. 4 alin. (2¹) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, art. 14 alin. (5) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate.

În context, menționăm normele art. 4 alin. (2¹) din Legea nr. 235/2006, unde este expres stabilit că „*Au dreptul să inițieze și să desfășoare controlul doar autoritățile/instituțiile publice stabilite în anexa la prezenta lege, în limitele corespunzătoare*” și art. 16 alin. (4) din această lege care dispune că „*Controlul poate avea loc doar în cazurile stabilite de lege, cu stipularea expresă a autorității publice împuternicite să efectueze controlul, a genurilor de activitate și a categoriilor de întreprinzători supuse controlului*”.

În Legea nr. 131/2012, la art. 3 alin. (1) sunt consacrate principiile fundamentale ale controlului, unul dintre care este „*legalitatea și respectarea competenței stipulate expres de lege de către organul de control, astfel încât controlul de stat să fie corect, coerent, desfășurat consecvent și în corespundere cu prevederile legii*”.

Reglementări cu privire la autoritatea abilitată cu competența de a realiza controlul sunt stabilite și în alte acte normative primare adoptate pentru domeniile ce cad sub incidența proiectului în care nu sunt prevăzute delegări către alte entități pentru activități de control.

În acest context, recomandăm redactarea dispoziției acestui alineat în sensul concretizării faptului că *controalele oficiale vor fi efectuate doar de către autoritățile competente*.

- la alin. (2), cu privire la delegarea de către autorități către organisme delegate a competențelor de acordare a autorizațiilor, de eliberare a certificatelor oficiale sau a atestatelor oficiale, menționăm necesitatea revizuirii acestei propuneri prin prisma prevederilor art. 10 alin. (3) din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, se dispune că autorizațiile, permisele, certificatele, avizele, aprobările, coordonările, brevetele, atestatele de calificare sunt emise de autoritățile administrației publice sau de instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control.

În același timp, este de menționat că potrivit noțiunii de „*autoritate emitentă*”, definită la art. 2 din Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a

activității de întreprinzător, sunt asimilate autorităților publice, persoanele juridice de drept privat care exercită atribuții de putere publică sau care utilizează domeniul public, împuternicite să presteze un serviciu de interes public". În context, recomandăm stabilirea expresă în conținutul proiectului a activităților ce pot fi delegate către alte organisme și stabilirea competenței Guvernului de a aproba delegarea/desemnarea acestora, pentru asigurarea previzibilității și transparenței normelor.

Mai mult, este de menționat că Regulamentul (UE) 2017/625 este destinat controalelor oficiale și altor activități oficiale efectuate pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele și furajele, a normelor privind sănătatea și bunăstarea animalelor, sănătatea plantelor și produsele de protecție a plantelor, iar proiectul actului normativ național, conform denumirii sale, este destinat doar controalelor în domeniul agroalimentar, pe când în conținutul acestuia sunt reglementate și alte aspecte care nu reprezintă activități de control. Astfel, reieșind din cele menționate, recomandăm examinarea aspectului respectiv prin prisma prevederilor art. 42 alin. (2) din Legea nr. 100/2017.

În contextul celor enunțate, constatăm necesitatea corelării conținutului proiectului cu prevederile actelor normative relevante ce reglementează domeniile specificate la art. 1 alin. (2), inclusiv cu cele ale Legilor nr. 160/2011, nr. 131/2012 și nr. 235/2006.

4. La art. 3:

- sub aspect redacțional, noțiunile se redau în ordine alfabetică, neținându-se cont, că este redată o noțiune nouă sau este preluată una dintr-un alt act normativ din care motiv recomandăm redactarea corespunzătoare a art. 3.

- cu privire la noțiunile definite în alte acte normative listate în art. 3 din proiect, constatăm incidența prevederilor art. 54 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 care stabilesc că *„dacă o noțiune sau un termen poate avea înțelesuri diferite, în proiect se stabilește semnificația acestuia în context pentru a asigura înțelegerea corectă a noțiunii sau a termenului respectiv și pentru a evita interpretările neuniforme”*.

Totodată, la art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 este stabilit că *„în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat”*. Astfel, prin folosirea trimiterilor la un alt proiect de act normativ, relevăm că nu se respectă prevederile Legii menționate, după cum urmează.

Cu privire la invocarea Legii nr. 221/2007 *privind activitatea sanitară veterinară*, este de menționat că în procedură legislativă este înregistrat proiectul nr. 293 din 21.08.2023 privind activitatea sanitară veterinară prin care, urmare adoptării și intrării în vigoare (2 ani de la publicare), se vor abroga Legea nr. 221/2007 privind

activitatea sanitară veterinară și Legea nr.231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor. Proiectul respectiv transpune Regulamentul (UE) 2016/429 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 9 martie 2016 privind bolile transmisibile ale animalelor și de modificare și de abrogare a anumitor acte din domeniul sănătății animalelor („Legea privind sănătatea animală”), iar în conținutul acestuia, nu este definită noțiunea de „*boală a animalelor*”. Cu privire la folosirea noțiunii de „*materiale germinative*” în conținutul proiectului, remarcăm că Legea nr. 221/2007 definește noțiunea de „*material germinativ de origine animală*”.

Mai mult, în proiect sunt efectuate trimiteri la noțiuni care nu sunt definite expres în actele menționate, precum: „*legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare*”, „*alimente*”, etc.

Într-o altă ordine de idei, remarcăm că se efectuează trimiterea la noțiuni definite în *Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală*, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 435/2010. Această hotărâre a fost aprobată în scopul executării prevederilor Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitar-veterinară și ale Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor. Constatăm că, noțiunile din proiect nu sunt definite expres în Regulile specifice de igienă a produselor alimentare de origine animală din care considerent, recomandăm reevaluarea oportunității folosirii trimiterii respective;

- în definirea noțiunii de „*control al identității*”, întru respectarea regulii stabilite la art. 54 alin. (2) lit. i) din Legea nr. 100/2017, cuvântul „*Agenției*” se va substitui cu denumirea integrală a entității publice.

De asemenea, cu privire la utilizarea termenului „*punctul de inspecție la frontieră*” atragem atenția că în Legea nr. 221/2007 (art. 2), în proiectul de lege nr. 293/2023 (art. 68), Legea nr. 237/2023 (art. 33), ultimele două acte sunt de transpunere a cadrului normativ european, se utilizează termenul de „*post de inspecție la frontieră*”.

Mai mult, constatăm că definiția „*control al identității*” prezentată în proiect diferă de noțiunea corespondentă definită la art. 3 pct. 42 din Regulamentul (UE) 2017/625, aceasta „*înseamnă o inspecție vizuală efectuată pentru a verifica dacă conținutul și etichetele unui transport, inclusiv marcajele de pe animale, sigiliile și mijloacele de transport, corespund informațiilor furnizate în certificatele oficiale, în atestatele oficiale și în alte documente de însoțire*”, iar în proiect se definește ca: „*verificarea conformității lotului de marfă cu informațiile din documentele însoțitoare, efectuată de către inspectorul de la punctul de inspecție la frontieră al Agenției pentru a se asigura că documentele însoțitoare corespund cu lotul de marfă transportat și cu eticheta produsului*”.

În context, urmează a fi revăzută oportunitatea stabilirii locației de desfășurare a verificării conformității mărfii;

- cu privire la noțiunea de „*medic veterinar oficial*”, constatăm că definirea acesteia diferă de cea redată în proiectul de lege nr. 293/2023 din care considerent, recomandăm corelarea acestora, întru evitarea unor tălmăciri diferite;

- cu privire la noțiunea „*supraveghere vamală*”, constatăm că o astfel de noțiune este definită în Codul vamal nr. 1149/2000 art. 1 pct. 20), dar și în noua versiune de Cod vamal nr. 95/2021, care va intra în vigoare din data de 01.01.2024, (art. 5 pct. 65)) ca fiind identică cu cea din proiect, pentru care motiv recomandăm excluderea noțiunii respective din proiect. Totodată, relevăm că, potrivit art. 55 alin. (1) din Legea nr.100/2017, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține;

- cu privire la noțiunea „*neconformitate cu legislația*”, constatăm inutilitatea definirii acesteia sub forma unei noțiuni, din considerentul că nu este folosită în proiect.

5. La art. 5 alin. (5), sugerăm indicarea alineatului în care sunt prevăzute trimerile la „*literale a), b) și c)*”;

6. La art. 7 alin. (2) urmează a fi exclus textul „(Organismele Modificate Genetic)” pe motiv că la art. 1 alin. (2) lit. b), este deja explicată abrevierea respectivă. Obiecție valabilă și pentru art. 22 alin. (1).

7. La art. 8:

- constatăm incoerența dintre denumirea și conținutul articolului, în denumire se stabilește „*autorităților competente*”, iar în conținut „*autoritatea competentă*”, din care motiv urmează a fi revăzută și ajustată corespunzător redacția acestora;

- la alin. (1) atragem atenția asupra neclarității utilizării cuvântului „*legislației*” deoarece, conform art. 8 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2017/625, se stabilește „*în temeiul dreptului intern sau legislației Uniunii*”, motiv pentru care recomandăm ajustarea corespunzătoare întru asigurarea preciziei alin. (1);

- redacția alin. (2), urmează a fi revăzută în sensul expunerii clare a normei. Textul „*membrilor personalului și altor persoane angajate în cursul controalelor oficiale și al altor activități oficiale*” necesită a fi redactat astfel încât să rezulte că obligația respectivă se referă la angajații autorității competente, persoanelor contractate/angajate pentru a efectua controale oficiale și alte activități oficiale;

8. La art. 9 alin. (4), pentru asigurarea preciziei și predictibilității prevederilor normative, recomandăm revizuirea oportunității utilizării textului „*în care controlul nu poate fi desfășurat în lipsa notificării prealabile,*” pe motiv că nu sunt determinate situațiile pentru care va fi apreciată relevanța prevederilor respective. Considerăm, că ar trebui să fie stipulate cu precizie, cazurile când controalele oficiale se efectuează fără notificare prealabilă și în ce cazuri – cu notificare prealabilă, fiindcă din conținutul alin. (1) se prezumă existența ambelor modalități de control.

9. La **art. 10**, deși la alin. (3) se instituie careva norme privitoare la operatori, acesta derivă din primele două alineate, din care considerent sugerăm a fi revăzută denumirea articolului.

10. La **art. 11** alin. (1) lit. d) atragem atenția că art. 102 nu prevede sancțiuni din care considerăm necesară revizuirea acestei trimiteri.

Pentru un spor de precizie redacțională, cuvintele „de la al doilea alineat” urmează a fi excluse. De asemenea, reținem că art. 83, la care se face referință, nu prevede elaborarea unor rapoarte.

11. La **art. 12** alin. (4), pentru spor de precizie normativă, recomandăm redactarea alineatului respectiv astfel încât să fie clar că „procedurile” menționate în respectivul articol vor fi aplicate de către organismele delegate și de către autoritățile de control ecologic sau aceste entități urmează să-și stabilească proceduri proprii după care să efectueze controalele oficiale, în dependență de intenția de reglementare a autorului.

12. La **art. 13** alin. (2) și (3), se utilizează textul „înregistrările prevăzute la alineatul (1)”, în care context atragem atenția că în alin. (1) se menționează despre întocmirea, modalitatea de prezentare și conținutul rapoartelor, pentru care motiv sugerăm revizuirea și ajustarea corespunzătoare a alineatelor (2) și (3).

13. La **art. 17**:

la alin. (6):

- lit. d), în ceia ce privește trimiterea la „alineatul (2) punctele 1) și 3)” remarcăm o redacție diferită în raport cu cea din actul european din care motiv sugerăm revizuirea trimiterii prevăzute în proiect;

- lit. h), atragem atenția că lit. i) lipsește în alin. (2);

la alin. (8) lit. c), atenționăm că art. 98 nu este divizat în alineate, pentru care motiv se va revedea trimiterea în cauză. Obiecție valabilă și pentru art. 18 alin. (2) lit. b).

14. La **art. 18** alin. (2) lit. a), atenționăm că art. 32 alin. (6) nu este divizat în litere.

15. La **art. 20**:

- la alin. (2) pct. 2) lit. b), pentru precizia reglementării, recomandăm utilizarea denumirilor de acte conform cadrului normativ național (Legea nr. 160/2011, Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014 etc.) și/sau conform actelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

- la alin. (5), pentru un spor de precizie normativă, recomandăm substituirea cuvântului „ordonă” cu cuvântul „dispune”.

Obiecție valabilă și pentru art. 57 alin. (2), art. 60 alin. (4), (8) și (11), art. 61 alin. (2);

16. La **art. 24**:

- la lit. c), textul „cu excepția oricăror norme care presupun stabilirea unor praguri” sugerăm a fi revăzut, fiindcă nu este clar sensul acestuia, care norme stabilesc pragurile menționate sau care este actul ce reglementează asemenea norme.

- conform denumirii articolului, acesta va reglementa normele specifice privind controalele oficiale și alte activități oficiale în domeniul menționat iar prin utilizarea la alin. (1) a mențiunii „Guvernul poate stabili norme privind modalitățile practice uniforme...” deducem că acest articol va putea fi aplicat doar în situația în care Guvernul va stabili normele respective.

De aceea, sugerăm redactarea corespunzătoare a alineatului respectiv din care să rezulte sarcina Guvernului de a stabili normele menționate pentru a se asigura aplicabilitatea prevederilor articolului 24.

17. La art. 25 alin. (1), recomandăm revizuirea competenței atribuite cu privire la luarea deciziilor privind autorizarea utilizării denumirii înregistrate a unui produs autorității competente (conform alin. (1) din art. 4 - ANSA) prin prisma art. 3 alin. (1) din Legea nr. 66/2008 *privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate*, care stabilește că „Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală,, este oficiul național în domeniul protecției proprietății intelectuale și unica autoritate care acordă pe teritoriul Republicii Moldova protecție juridică indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate în condițiile prezentei legi”.

18. La art. 27 alin. (1) enunțul al doilea, nu este clar ce semnifică „se asigură” și cum autoritățile menționate vor asigura ca organismul delegat deține competențele necesare pentru îndeplinirea acestor atribuții din care motiv sugerăm revizuirea aspectului respectiv.

19. La art. 28, pct. 2) lit. e), pentru spor de precizie, este necesar de concretizat ce se subînțelege prin „dispune de suficiente prerogative”.

20. La art. 29 alin. (2), atragem atenția că lit. b) din alin. (1) reprezintă o prevedere de trimitere la condițiile art. 28 și nu conține atribuții.

21. La art. 30 lit. b), întru asigurarea unei redacții conforme stilului normativ, propunem substituirea textului „*cu excepția unor prevederi contrare în acordurile specifice instituite între autoritatea competentă și organismul delegat;*” cu textul „*dacă în acordurile specifice instituite între autoritatea competentă și organismul delegat nu este prevăzut altfel*”.

22. La art. 31 alin. (2), întru asigurarea previzibilității reglementărilor normative, recomandăm revizuirea mențiunii „pentru alte motive decât cele menționate în prezenta lege” prin stabilirea faptului că „alte motive” să fie prevăzute într-un act normativ sau în alt act al autorității competente pentru a fi asigurată transparența și accesibilitatea pentru operatorii interesați.

23. La art. 33 alin. (3), sugerăm excluderea textului „menționate la alineatul (1)”, pe motivul irelevanței acestei precizări, iar cuvintele ”pe cost propriu” se vor substitui cu cuvintele ”pe cont propriu”.

24. La art. 35 alin. (2), pentru asigurarea preciziei normei și pentru fi în acord cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, recomandăm invocarea actelor internaționale care s-au avut în vedere prin utilizarea textului „Acordurilor (EA MLA)”.

25. În denumirea articolelor 42, 43 și 44 se recomandă excluderea mențiunii „în temeiul secțiunii a 2-a”, deoarece se subînțelege din denumirea secțiunii în care sunt înserate articolele respective.

26. La art. 42:

- la alin. (4), remarcăm că prin utilizarea unor asemenea formulări ca „efectuează controale oficiale ori de câte ori au motive să creadă” nu este asigurată precizia reglementării or, din conținutul prevederilor alin. (1) și (2), este stabilit că controalele oficiale se vor realiza periodic, în funcție de riscuri și cu frecvența adecvată determinată conform alin. (2). Totodată, urmează a fi precizat ce se are în vedere prin utilizarea „au motive să creadă”, sunt careva împrejurări/circumstanțe/fapte care determină apariția unor asemenea motive;

- la alin. (5), urmează a fi substituit textul „nr. 1149/2000,, cu textul „nr. 95/2021”, deoarece din data de 01.01.2024 va intra în vigoare Codul vamal nr. 95/2021.

27. La art. 43 alin. (4), pentru spor de precizie normativă, după cuvintele „cazurile și condițiile în care”, se propune introducerea sintagmei „autoritatea competentă”.

28. La art. 45:

- alin. (1) lit. d), abrevierea „RM” urmează a fi substituită cu sintagma „Republica Moldova”. Obiecție valabilă și pentru art.85, art. 97 alin. (3) lit. b), Anexa nr. 1 Capitolul I pct. 13;

- la alin. (3), având în vedere că „fânul și paie” fac parte din „produsele compuse”, astfel cum este prevăzut la alin. (1) lit. b), pentru uniformitate de abordare, sugerăm a fi revizuită oportunitatea menținerii acestei precizări în conținutul alin. (3). De asemenea, sugerăm excluderea cuvintelor „din prezentul articol” pe motivul irelevanței acestei mențiuni. Obiecția este valabilă și pentru art. 60 alin. (9), art. 69 alin. (1), art. 74 alin. (4), art. 71 alin. (1), art. 92 alin. (2) lit. d), art. 93 alin. (3);

- la alin. (4), recomandăm excluderea cuvântului „contrare” și stabilirea mențiunii că acestea se aplică în situația în care în actele prin care sunt stabilite măsuri sau condiții nu este stabilit altfel.

29. La art. 46 lit. g), pentru spor de precizie și necesitatea racordării la prevederile art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017, recomandăm excluderea cuvintelor „care urmează să fie”.

30. La art. 47:

- la alin. (3), cu privire la textul „mod sistematic asupra transporturilor de animale transportate și asupra mijloacelor de transport,” considerăm necesară ajustarea redacțională în scopul asigurării calității reglementării respective;

- la alin. (4) cu privire la textul „sau subentități în cadrul fiecărui transport”, considerăm necesară precizarea ce se are în vedere prin cuvântul „subentități”;

- la alin. (5), recomandăm excluderea cuvântului „poate” pentru a fi corelat cu conținutul alin. (2) care stabilește „personal format în conformitate cu cerințele stabilite în temeiul alineatului (5)”.

31. La art. 48 alin. (3), sugerăm substituirea textului *“(DSCI) menționat la articolul 54, în conformitate cu articolul 54 alineatul (5) și cu articolul 55”* cu textul *”în continuare - (DSCI), menționate la articolele 54 și 55 din prezenta lege”*.

Obiecția se referă și la „IMSOC” (a se vedea art. 52 alin. (3) pct. 1) lit. d)).

32. La art. 54, în denumire recomandăm excluderea abrevierii, deoarece este inutilă.

33. Art. 59:

- la alin. (3), recomandăm revizuirea textului „în așteptarea rezultatelor controalelor oficiale”, deoarece potrivit normei propuse la alin. (1), autoritatea competentă va efectua controale oficiale în vederea confirmării sau a eliminării suspiciunii respective. În opinia noastră, oportun ar fi de menționat că autoritatea competentă va reține transporturile până la obținerea rezultatelor controalelor oficiale;

- la alin. (6), cu privire la trimerile la alin. (4) și (5), atragem atenția că în alin. (4) sunt stabilite cazurile pentru care autoritatea competentă intensifică controalele oficiale, iar la alin. (5) se stabilește notificarea țărilor exportatoare despre decizia și motivele adoptării acesteia, pentru intensificarea controalelor oficiale, pentru care motiv sugerăm revederea trimiterii efectuate la alin. (4) și (5).

34. La art. 60:

- alin. (5), (6) și (7), sugerăm indicarea alineatului în care sunt prevăzute lit. a), b), c);

- la alin. (8), atragem atenția că alin. (3) nu este divizat în litere.

35. La art. 63:

- alin. (3), cu privire la extinderea termenului menționat la alin. (1) și (2), menționăm că termenul este indicat doar la alin. (1), fiind stabilit „de maximum 60 de zile” astfel, este necesar de revăzut și corelat redacțional conținutul alin. (3) și (1) din care să rezulte posibilitatea extinderii termenului de 60 de zile;

- alin. (5) urmează a fi corelat cu conținutul art. 51 alin. (1) pct. 1), prin substituirea cuvântului „punctele” cu cuvântul „posturile”.

36. La art. 66 și art. 67, cu privire la acordarea și retragerea autorizației de efectuare a controalelor anterioare exportului, constatăm atribuirea prerogativei

respective către autoritatea competentă, inclusiv cu privire la stabilirea normelor și criteriilor detaliate pentru autorizarea controalelor anterioare exportului efectuate de țările terțe, pe când în Regulamentului (UE) 2017/625 (art. 73 și 74), prerogativa respectivă îi aparține Comisiei Europene, pentru care motiv sugerăm examinarea oportunității stabilirii competenței respective pentru Guvernul Republicii Moldova. Obiecție valabilă și pentru art. 68 alin. (2), art. 76.

37. Art. 71:

- la alin. (1), cu privire la perceperea de taxe și redevențe, atragem atenția că, potrivit art. 19 alin. (7) din Legea nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, *cheltuielile pentru efectuarea controlului de stat, inclusiv cele pentru analize, expertize, investigații necesare în cadrul controlului de stat, se suportă de către organul de control*. Criteriile și metodologia de stabilire a cuantumurilor plăților, cuantumurile acestor plăți și modul de distribuire, între bugetul organului de control și bugetul de stat, a veniturilor obținute din aceste plăți se aprobă de Guvern. Astfel, din conținutul prevederilor menționate constatăm că sunt percepute plăți și nu taxe/redevență.

În plus, în accepțiunea Codului Fiscal nr. 1163/1997, noțiunea de royalty (redevență) reprezintă „plățile de orice natură primite în calitate de recompensă pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, a oricărui brevet de invenție, marcă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a informației referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific”. Impozitele și taxele percepute în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta reprezintă surse de venituri ale bugetului de stat și ale bugetelor locale.

În contextul celor menționate, recomandăm ajustarea corespunzătoare a art. 71 din proiect prin prisma reglementărilor fiscale și celor stabilite în Legea nr. 131/2012.

38. La art. 75 alin. (2), pentru asigurarea accesibilității prevederilor propuse, recomandăm revizuirea textului „sau înșelătoare sau abuzul de certificate oficiale” cu stabilirea clară a obiectului avut în vedere prin: certificate oficiale înșelătoare sau abuzul de certificate oficiale, deoarece la art. 101 alin. (5) lit. c) se menționează despre infracțiunile menționate la articolul 75 alineatul (2). Remarcăm, că Codul penal nr. 985/2002 nu operează cu o asemenea terminologie.

Totodată, întru realizarea scopului legii penale de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni, faptele trebuie să fie definite cu o maximă exactitate și prevăzute în Codul penal care este unica lege penală a Republicii Moldova. Or, potrivit noțiunii „infracțiune” aceasta este definită ca o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală”.

39. La art. 78:

- în legătură cu stabilirea posibilității desemnării laboratoarelor de referință indiferent dacă îndeplinesc sau nu condiția prevăzută la alineatul (2) punctul 1), atragem atenția că la alin. (2) este folosit cuvântul „*numai*”, pentru care motiv sugerăm revizuirea și corelarea alin. (3) și (2) în scopul asigurării coerenței conținutului articolului;

- la alin. (4) lit. a), în legătură cu mențiunea „laboratorul internațional de referință”, pentru sport de precizie normativă, sugerăm stabilirea expresă care este laboratorul respectiv. Obiecție valabilă și pentru lit. d).

La lit. f), sugerăm excluderea cuvântului „suplimentare” deoarece este de prisos;

40. La art. 79 alin. (1), recomandăm revizuirea activităților prevăzute la lit. a)-e) prin prisma activităților prevăzute la art. 78 alin. (4) lit. a)-e), întru evitarea suprapunerilor de reglementări.

41. La art. 83, alin. (2) lit. e), pentru spor de precizie normativă, sugerăm stabilirea expresă ce se are în vedere prin „unități individuale”.

42. La art. 84 alin. (2), remarcăm necesitatea revizuirii conținutului literelor c), d) și f) în coroborare cu prevederile art. 111 lit. (c), (d) și (f) din Regulamentului (UE) 2017/625, prin prisma esenței reglementărilor stabilite în actul european deoarece în proiect se menționează „efectuate de autoritatea competentă” iar în conținutul actului european se menționează „efectuate de către statele membre” (lit. (c)), „efectuate de Comisie în statul membru” (lit. (d)), „rezultatul controalelor oficiale efectuate într-un stat membru de către autoritățile competente ale unei țări terțe.” (lit. (f)).

43. La art. 88, pct. 6), pentru fi în acord cu prevederile art. 54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017, abrevierea „EFSA” urmează a fi explicată la prima utilizare.

44. La art. 89, în denumirea articolului, în scopul corelării redacționale cu conținutul acestuia, recomandăm substituirea textului „*statele UE sau*” cu cuvintele „*autoritățile competente ale statelor membre ale UE sau ale țărilor terțe*”. Obiecție valabilă și pentru art. 90.

45. Art. 91:

- la alin. (1), cu privire la excepțiile invocate, recomandăm redactarea acestuia în sensul excluderii dublării trimiterii la art.1 alin. (2). Obiecție valabilă și pentru art. 93 alin. (1);

- la alin. (2) lit. c), întru asigurarea preciziei reglementării propuse, recomandăm revizuirea textului „sau de orice altă dovadă” și redactarea corespunzătoare a reglementării;

- întru asigurarea coerenței redacționale prin corelarea reglementărilor comasate ale actului european, recomandăm revizuirea conținutului art. 91, în sensul substituirii trimiterilor la „articolul 91” cu mențiunea ”din prezentul articol”.

46. La art. 95:

- recomandăm excluderea abrevierii din denumirea articolului pe motivul irelevanței acestei mențiuni;

- la alin. (1), recomandăm revizuirea propunerii de stabilire a competenței de instituire a IMSOC de către autoritatea competentă, prin prisma prevederilor art. 22 din Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat. În context, sugerăm atribuirea competenței Guvernului de a institui IMSOC, iar administrarea sistemului vizat să fie efectuată de către autoritatea competentă.

47. La art. 97 alin. (4), pentru a fi în acord cu prevederile art. 34 alin. (2) din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, recomandăm substituirea sintagmei „*sistemul Traces*” cu sintagma „sistemul informațional TRACES”.

48. La art. 99 alin. (2), atragem atenția asupra textului „*menționate la articolul 19 alineatul (1) literele a) și e) din legea respectivă*” din motiv că art. 19 din proiect nu este divizat în litere. Suplimentar, menționăm că conform art. 135 alin. (5) din Regulamentul (UE) 2017/625 „Comisia poate restrânge drepturile și obligațiile prevăzute la articolul 4 alineatul (1), articolul 11, articolul 12 alineatul (1) și articolele 13-17 din Regulamentul (CE) nr. 45/2001 în cazul în care această restricție constituie o măsură necesară pentru protecția intereselor menționate la articolul 20 alineatul (1) literele (a) și (e) din regulamentul respectiv în perioada în care sunt planificate sau efectuate acțiuni în vederea verificării conformității cu legislația privind alimentele sau furajele sau pentru a asigura aplicarea legislației privind alimentele sau furajele în cazul specific la care se referă informațiile”.

În context, reieșind din faptul că este vorba de protecția datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea prin intermediul IMSOC a acestora, recomandăm revizuirea conținutului alin. (2) și redactarea corespunzătoare a acestuia prin stabilirea exactă a trimiterilor și indicarea actului normativ relevant.

49. La art. 101 alin. (5), în lit. c) urmează a fi revăzută mențiunea cu privire la infracțiuni, deoarece la art.75 alin. (2) din proiect nu sunt enumerate infracțiuni, ci se conține prevederea că „autoritatea competentă ia toate măsurile adecvate pentru a preveni eliberarea de certificate oficiale false sau înșelătoare sau abuzul de certificate oficiale. În acest sens considerăm că, în cazul emiterii de certificate oficiale false sau înșelătoare sau în cazul abuzului de certificate oficial persoanele responsabile din cadrul autorităților emitente trebuie să fie sancționate contravențional și/sau trase la răspundere penală, conform legii, în limita faptelor, pentru nerespectarea prezentei legi. Spre exemplu, în accepțiunea Codului Penal nr. 895/2002, care reprezintă unica lege penală a Republicii Moldova, infracțiunea este o faptă prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală. Codul penal este actul legislativ care cuprinde norme de drept ce stabilesc principiile și dispozițiile generale și speciale ale dreptului penal, determină faptele ce constituie infracțiuni și prevede pedepsele ce se aplică infractorilor.

Respectiv, în cazul când faptele avute în vedere în proiect nu sunt prevăzute în Codul penal acestea necesită a fi incluse în acesta.

50. Cu privire la redacția **art. 102**, constatăm o expunere generică cu privire la răspunderea pentru încălcarea legii fără a se menționa sancțiunile ce pot fi aplicate.

51. La **art. 103**, urmează a se indica data și nr. adoptării Codului administrativ, acestea fiind „nr. 116/2018”.

52. La **anexa nr. 1**, având în vedere că proiectul nu prevede delegarea către persoane fizice a atribuțiilor de efectuare a controalelor oficiale sau a altor activități oficiale, sugerăm revizuirea oportunității menținerii textului „sau persoanele fizice” din conținutul pct. 2 din Capitolul II.

53. La **anexa nr. 2**, cu privire la folosirea mențiunii „punctul 1 litera (e)” din pct. 2, atragem atenția că punctul 1 nu este divizat în litere, din care considerent este necesară revizuirea și redactarea corespunzătoare a conținutului pct. 2.

În concluzie, relevăm că proiectul de lege poate fi înaintat spre examinare în Parlament cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, ținându-se cont de cele expuse în prezentul aviz.

Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală

Ex. Al. Dănuță
tel. 820-514